

# Sveriges mest kända hållbarhetsmärkning för mat

Kännedom 98%

Källa: Kantar



# Ekologisk hållbarhetsmärkning



## God djurvälstånd

KRAV-märkta djur får bejaka sin naturliga beteenden.



## Biologisk mångfald

50% fler arter av växter och pollinerare på ekologiska gårdar.



## Mindre klimatpåverkan

KRAV har regler för klimatet, t.ex. krav på förnybar el.



## Bättre arbetsvillkor

KRAV ställer krav på schyssta arbetsvillkor i hela kedjan.



## Inga naturfrämmande kemiska bekämpningsmedel

Konstgödsel och GMO är också förbjudet.



## Alltid extra kontrollerat

KRAV-märkt mat kontrolleras av oberoende företag.

# KRAV är ekologiskt + mer

+ Bättre  
djurvälstånd



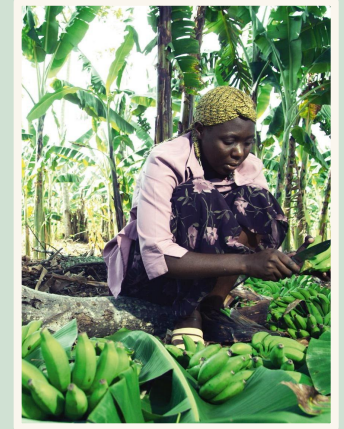
+ Fler regler för  
biologisk mångfald



+ Minskad  
klimatpåverkan



+ Bättre  
arbetsvillkor



ekologiskt  
+ fler regler  
för ökad  
hållbarhet



KRAVs regler  
vilar på  
ekologisk bas

## Miniminivå för ekologiskt i Europa

- ✓ Naturfrämmande kemiska bekämpningsmedel ej tillåtet
- ✓ Konstgödsel ej tillåtet
- ✓ GMO ej tillåtet
- ✓ Djuren får vara ute mycket och äter ekologiskt odlat foder
- ✓ Färrer tillsatser får användas i färdigmat





# Djurvälfärd



- + På sommaren ska grisar kunna beta, böka i jord och gyttjebada
- + Systematiskt arbete för djurhälsa
- + Detaljerade regler för djurvälstånd vid slakt
- + Ännu högre andel grovfoder



- ✓ Möjlighet att vistas ute, men för grisar räcker det med en platta av betong
- ✓ Mer grovfoder till nötkreatur - bra för magarna



# Biologisk mångfald



- + Djuren betar extra mycket vilket gynnar arter som är knutna till betade marker
- + Krav på färre kemikalier
- + Krav på begränsad tillförsel av tungmetaller i odlingar
- + Extra regler för skyddsvärda marker samt krav att vidta åtgärder för natur- och kulturskydd



- ✓ Inga naturfrämmande kemiska bekämpningsmedel
- ✓ Ingen konstgödsel eller GMO



<sup>1</sup> Land-use intensity and the effects of organic farming on biodiversity: a hierarchical meta-analysis. Sean L. Tuck m.fl. Journal of Applied Ecology. 2014.





# Minskad klimatpåverkan



- + Krav på 100% förnybar el
- + Alla förare av transport- och arbetsfordon ska vara utbildade i sparsamt körsätt
- + Arbete för att effektivisera energianvändningen och användningen av fossila bränslen
- + Krav på energikartläggning för vissa verksamheter



X Inga regler för minskad klimatpåverkan



# Bättre arbetsvillkor



- + Grundläggande mänskliga rättigheter ska respekteras
- + Tvångsarbete eller diskriminering får inte förekomma
- + Arbetarna ska ha rätt att organisera sig
- + Produktionen ska leva upp till grundläggande arbetsrätt (ILO:s kärnkonventioner)



X Inga regler för arbetsvillkor



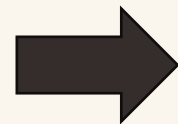


# Tredjepartscertifiering

**KRAV**



**SWEDAC**



*Myndighet,  
nationellt ackrediteringsorgan  
för Sverige*

**Certifieringsorgan**



ControlCert



HS Certifiering





40 år

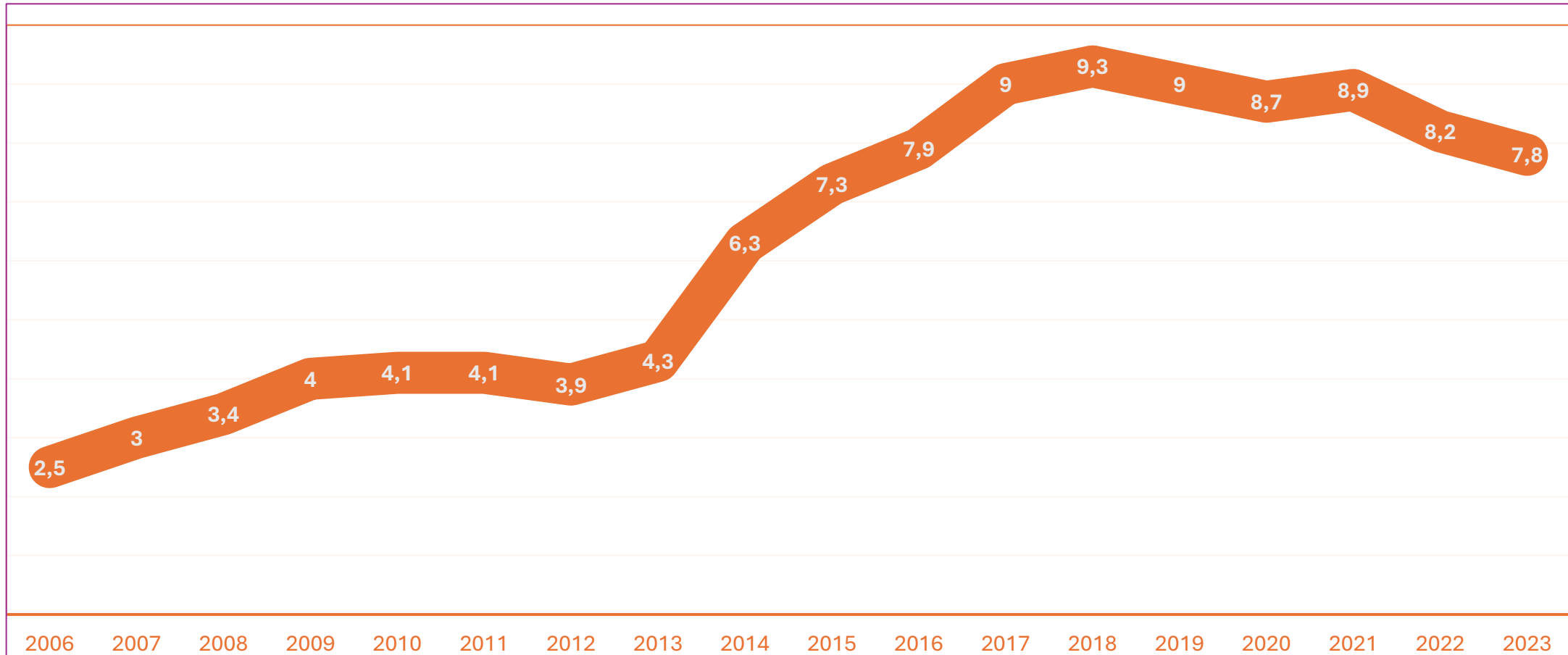


SOM GETT EKO I SVERIGE



# Ekologisk andel i Sverige 2006-2023

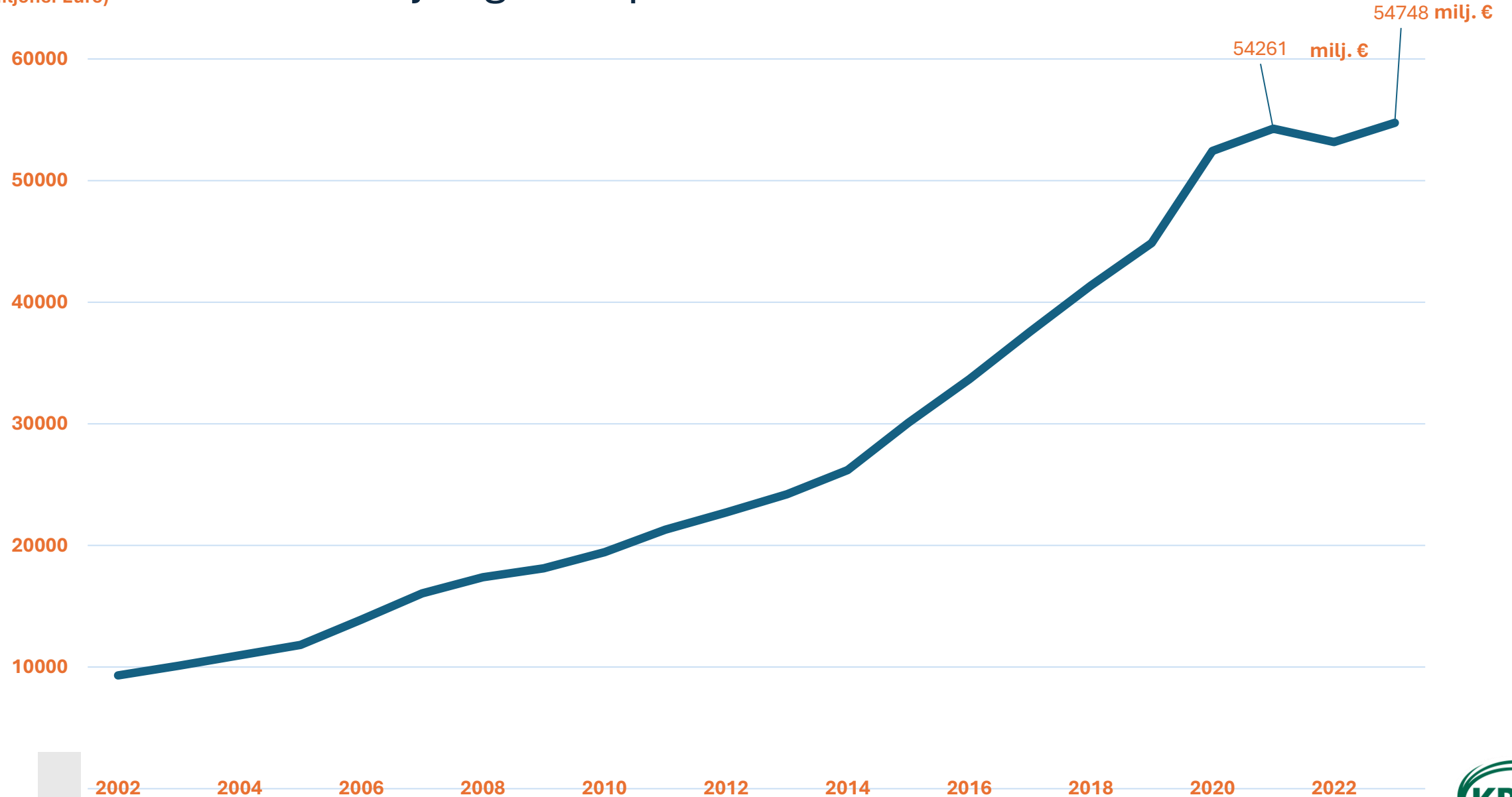
Källa: Research Institute of Organic Agriculture FiBL.



Organic retail sales share (%)

# Ekoförsäljning i Europa 2000 - 2023

(Miljoner Euro)





Rikskampanjerna på ekologiska produkter ökar med

8,5%

## Kedjorna efter kampanjkritiken: "Vi har ökat vår exponering"

Publicerad: 25 oktober 2024, 13:08

★ För dig som är prenumerant



Foto: Montage / Pontus Edman, Jesper Frisk, Magnus Sandberg, pressbild

Stärkt negativ trend för det ekologiska sortimentet under 2023, enligt SCB. Krav menar att bristen på kampanjer och exponering är ett problem. Men Axfoods hållbarhetschef Åsa Domeij hävdar motsatsen: "Vi har ökat vår exponering."

Läs om:

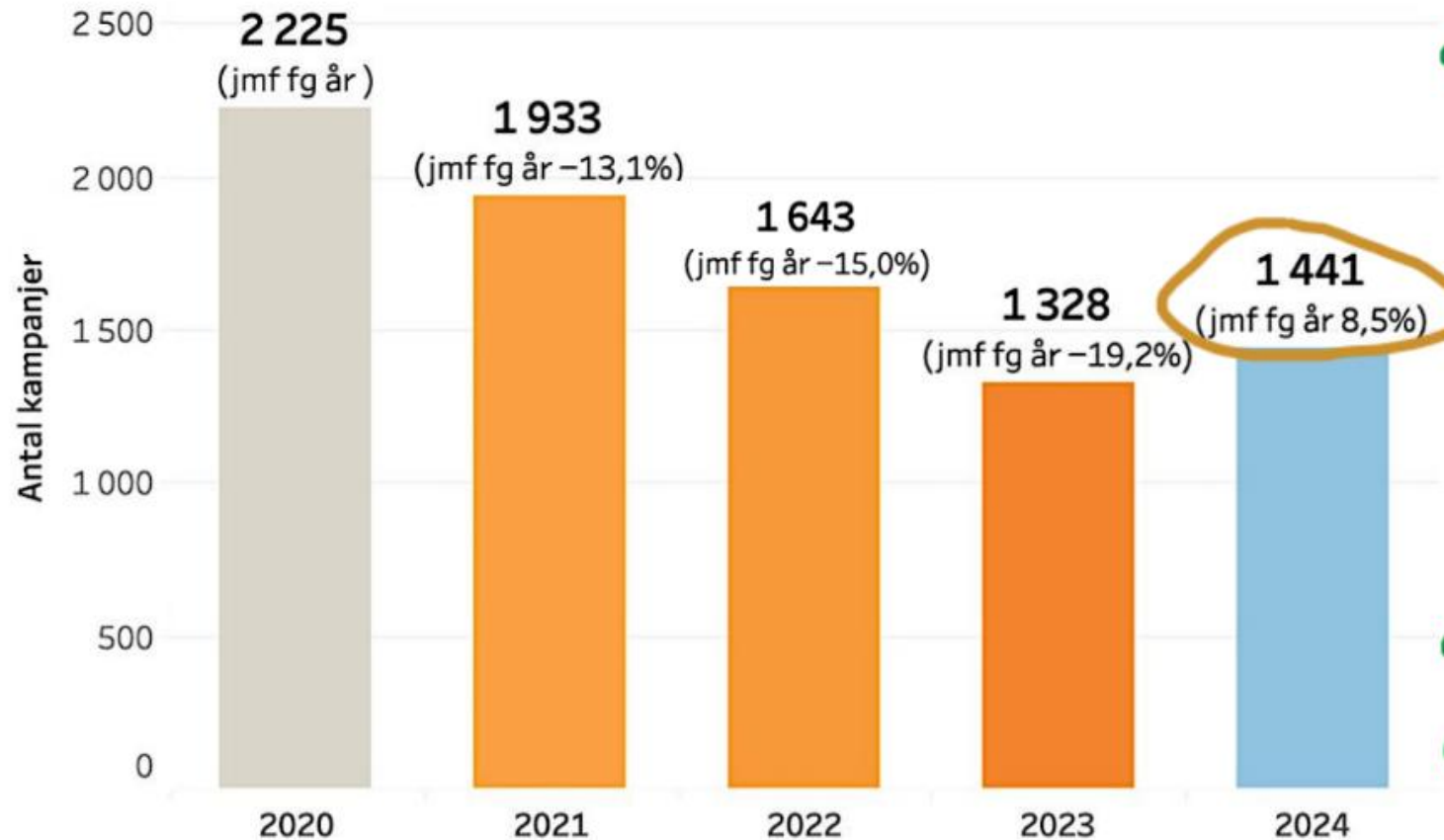
- ✓ Så bryter Hemköp och Willys trenden.
- ✓ Vad händer med Coops skyhöga mål för ekologiskt?
- ✓ Övriga förklaringen till bristen på kampanjer

# Ett trendskifte för ekologiska kampanjer!

## Antalet eko-kampanjer ökade under 2024 med +8,5%.

Ekologiska barnprodukter, kroppsvård och mejeri driver främst ökningen.

Antal kampanjer över tid

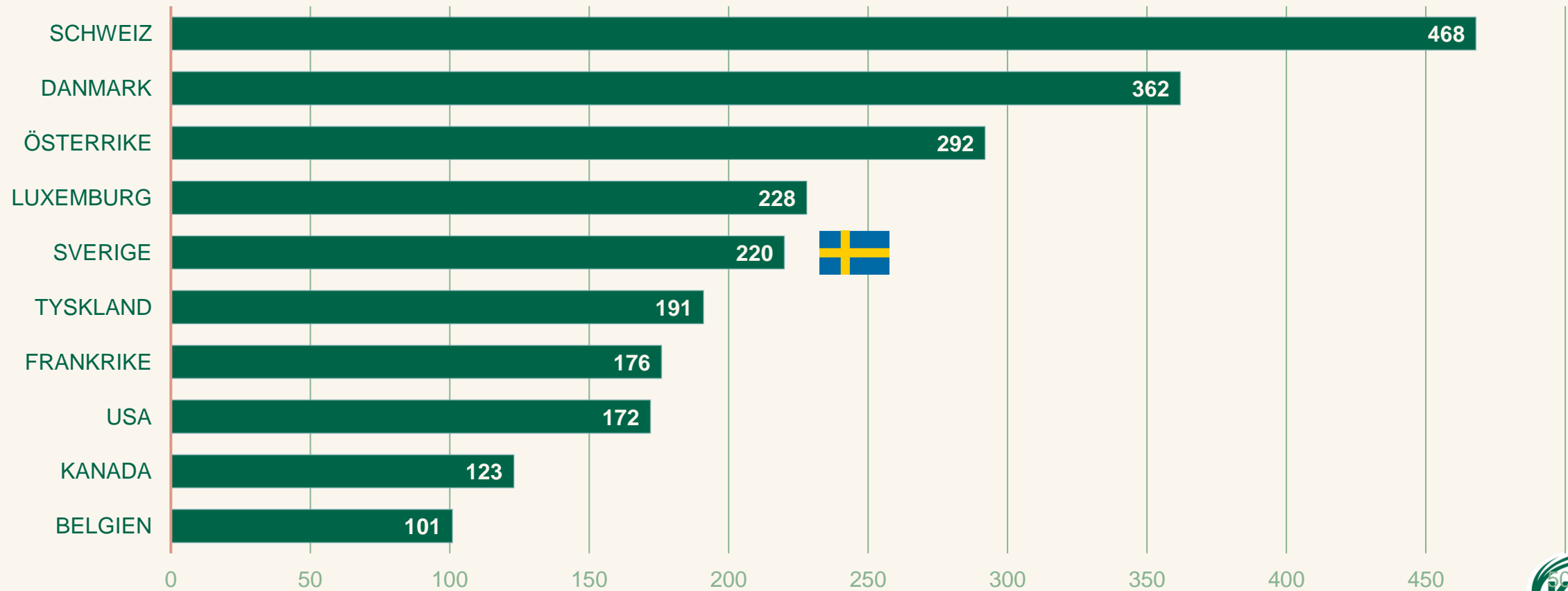


Antal kampanjer per huvudkategori mot fg år

Barnprodukter	84 (33,3%)
Bröd & kakor	28 (12,0%)
Chark/Delikatess	24 (20,0%)
Drycker	107 (15,1%)
Fisk & skaldjur	6 (0,0%)
Frukt & bär	146 (11,5%)
Färdigmat	38 (-15,6%)
Glass	1 (999,9%)
Grönsaker	255 (-5,2%)
Hem & Hushåll	6 (-40,0%)
Korv & Pålägg	18 (-40,0%)
Kroppsvård	7 (40,0%)
Kött	131 (-10,3%)
Mejeri	152 (26,7%)
Ost	69 (21,1%)

# Sverige 5:e bäst i världen på konsumtion av ekomat

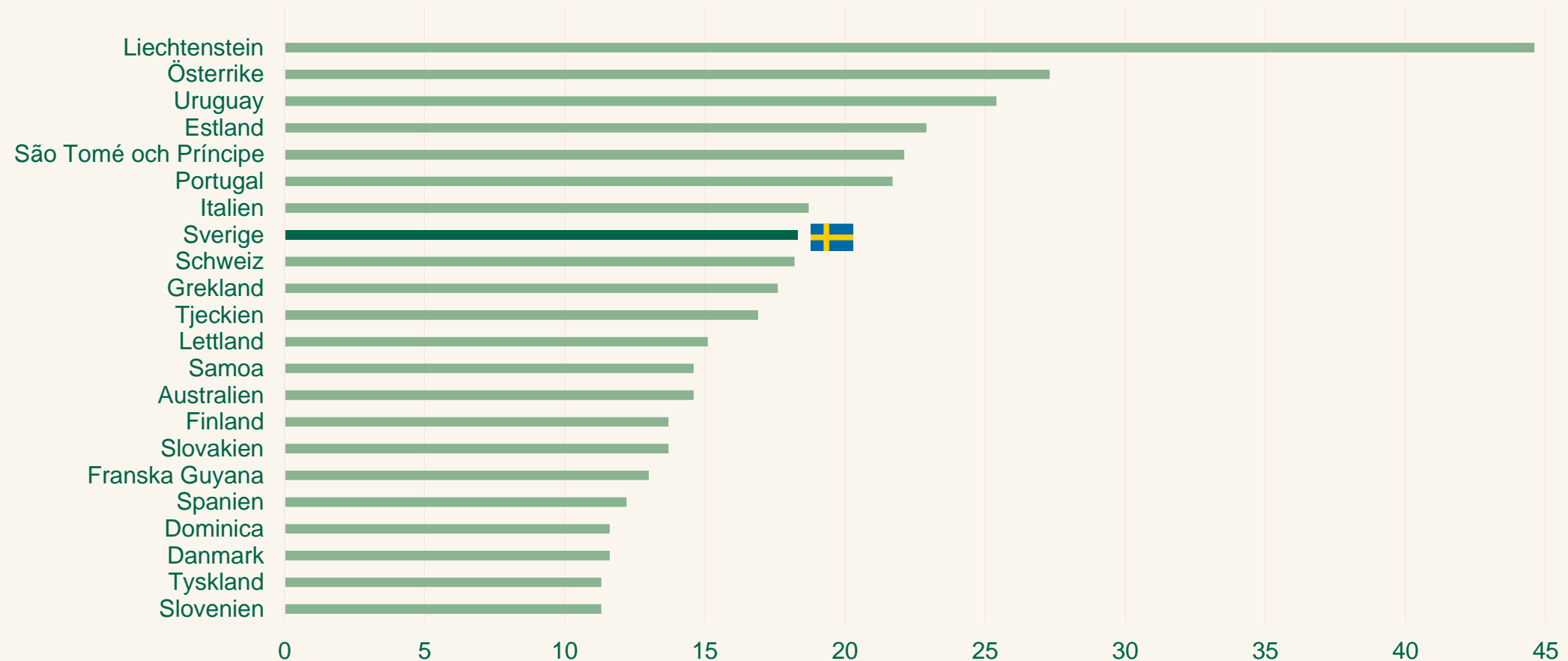
## Topp 10 länder med högst per capita konsumtion (2023)





# Sverige 8:e bäst i världen på andel ekologiskt brukad jordbruksmark

Andel ekologisk jordbruksmark i procent (2023)





Anton Kullander och Frida Thomsson i hagen där korna betar. Foto: Patrik Widegren/SVT

## Allt fler köper KRAV-märkt kött: "Känns positivt – det har varit tufft"

UPPDATERAD 30 AUGUSTI 2024 PUBLICERAD 30 AUGUSTI 2024

Efter några års minskad efterfrågan så tycks intresset för att köpa ekologiskt kött öka. Detta välkomnas bland andra av Frida Thomsson och Anton Kullander som driver en gård på Gotland.

Enligt organisationen KRAV så har intresset för att köpa ekologiska produkter minskat de senaste åren. Men nu ser man en ökning i försäljningen av kravmärkt kött med 20% under 2024.

JORDBRUKSAKTUELLT

SKOGSAKTUELLT

GRIS  
FÖRETAGAREN

MASKINMARKNADEN.SE



## Stabilare ekomarknad

Under det tredje kvartalet 2023 minskade försäljningsvärdet för ekologisk mat i svenska livsmedelsbutiker med knappt 0,5 procent i jämförelse med samma period året innan.



Under det tredje kvartalet 2023, jämfört med det föregående kvartalet, har priserna på ekologiska livsmedel inte längre stigit. Foto: Mostphotos





1





Ledare

## Fredrik Svedjetun: ”Ekofiaskot är en skam för svensk dagligvaruhandel”

Det ekologiska fiaskot kan inte fortsätta. Det här är en trovärdighetsfråga för hela branschen, skriver chefredaktör Fredrik Svedjetun.

Publicerad: 18 oktober 2024, 12:01

Det här är opinionsmaterial

Åsikterna som uttrycks här står skribenten/skribenterna för.



Debatt

## ”Ekologiska producenter behöver hela handelns stöd”

Vi förväntar oss att övriga femton livsmedelsföretag i Hållbar livsmedelskedja ska haka på ekotrenden, skriver Emma Rung, vd Krav, i en replik till Ica.

Publicerad: 29 november 2024, 09:56

Det här är opinionsmaterial

Åsikterna som uttrycks här står skribenten/skribenterna för.



Emma Rung, vd på Krav, replikerar på Icas debattartikel om ekologiskt.  
Foto: Pressbild

Debatt

## Ica: Så vänder vi trenden för ekologiskt

Vår kraft behövs, för att producenterna ska våga fortsätta satsa på eko, och för att konsumenterna ska kunna välja det, skriver Magnus Stadig, affärschef stormarknad Ica.

Publicerad: 18 november 2024, 06:15

Det här är opinionsmaterial

Åsikterna som uttrycks här står skribenten/skribenterna för.



Debatt

## ”Nu behövs ett handslag för svensk ekoråvara”

Signalerna är tydliga – det är ett ökat engagemang för den ekologiska maten. Nu behövs ett handslag för svensk ekoråvara, skriver Ekologiska Lantbrukarna.

Publicerad: 2 december 2024, 06:01

Det här är opinionsmaterial

Åsikterna som uttrycks här står skribenten/skribenterna för.



Foto: Pressbild, Tomas Oneborg/TT

# Dubbla bonuspoäng på all ekologisk mat när Hemköp växlar upp inom ekologiskt



MÅN, SEP 04, 2023 08:15 CET

Report this content



## Lägg svenskt på tallriken!

**Välj eko** Ett medvetet val. Varan är producerad med extra hänsyn till både människa och djur.

 <p><b>62<sup>90</sup></b></p> <p><b>EKOLOGISK RYGGBIFF</b> ICA I love eco. Ursprung Sverige. 200 g. 1 kross. Med ketchup 28 pris 34,50/kg.</p>	 <p><b>195,-</b></p> <p><b>EKOLOGISK LÖVBIFF</b> ICA I love eco. Ursprung Sverige. Ca 450 g. Av inzerat. 28 pris 195,00/kg.</p>	 <p><b>31<sup>90</sup></b></p> <p><b>EKOLOGISKA HAMBURGÄRE</b> ICA I love eco. Ursprung Sverige. 226 g. 28 pris 143,15/kg.</p>	 <p><b>89<sup>90</sup></b></p> <p><b>FLÄSKKOTLETT MED BEN</b> Ursprung Sverige. Ca 900-2000 g. Skovel. 28 pris 89,95/kg.</p>	 <p><b>69<sup>90</sup></b></p> <p><b>SPARERIBS</b> Ursprung Sverige. Ca 1200 g. 28 pris 69,90/kg.</p>	 <p><b>119,-</b></p> <p><b>NÖSTEK AV FRANSYSKA</b> Scan. Ursprung Sverige. Ca 1200 g. Hållbar. 28 pris 119,00/kg.</p>
--	--	---	---	--	--

---

 <p><b>189,-</b></p> <p><b>KYCKLINGBRÖSTFILE/INNERFILE</b> GoldFilets. Ursprung Sverige. 2 kg. Frost. 28 pris 94,50/kg.</p>	 <p><b>95,-</b></p> <p><b>VÄSTERBOTTENSOST</b> Normerjar. 400 g. 28 pris 233,50/kg.</p>	 <p><b>KLIPP! MINST 25% RABATT</b></p> <p><b>2 för 79,-</b></p> <p><b>BACON, STEKFLÄSK</b> Tulsa. 175 g. Bacon 2-pack. Innehåller 35 g. 28 pris 106,53/kg.</p>
---	---	--

---

 <p><b>27,-</b></p> <p><b>Sibylla</b></p>	 <p><b>KLIPP! MINST 25% RABATT</b></p> <p><b>ICA Gott Liv</b></p>
--	--





# 2



Så få julskinkor kommer från utomhusgrisar





# "Om kriget kommer blir ekologisk mat vår räddning"

Svenska livsmedel räcker inte till i krig och kris, och räknar in i konstgödsel är självförsörjningsgraden ännu lägre. Lösningen är att öka den ekologiska produktionen. Den är småskalig, spridd över hela landet och inte beroende av import. Det minskar sårbarheten, skriver Emma Rung, vd för miljömärkningsorganisationen Krav.

**DN DEBATT** 7 JUNI 2024

Det kan bli kriget "Sverige" sa Sveriges utrikesminister Ulf Kristersson. Carl-Anders Björklin (SD) på Folk och förenings riksdagen ser Agnes Skerfva eller krig behövs Sverige agilla i krig produceras och distribueras mat till landets invånare under en längre tid, säger vi i de klara rar dåligt. Ekologisk produktion agerar en rådgivare, och har inte potential att kunna bli viktig även för Sveriges beredskap. Det är därför avsevärt att utmaningar på ekologisk produktion har ökat sedan i slutet av 2020.

Sverige har länge sålats ut som livsmedelsrikare än till exempel USA och till exempel 50 procent. Den stora ökningen i klimatpåverkan och kemiska bekämpningsmedel, som transporter för att producera maten, ligger till förmån för ekologisk mat som ofta är billigare.

**Men det är också viktigt att i världen har ett mycket stort antal andra livsmedelsproducenter som inte är tillräckligt utvecklad och inte är tillräckligt utvecklad för att kunna konkurrera med ekologisk produktion som ofta produceras i små skala och ofta är svårare att importera till en annan hemmarknad.**

Tilläggs de diskuterar som gör till utmaningar för och också nya utmaningar. Den är från exporten måste ställa sig är vilken lösning det vill bli för ekologisk produktion.

krig eller kriser av Sveriges Sverige! Senare i vår när diskussionen kommer strax på. Det ska i att den svenska produktionen inte är tillräckligt utvecklad och är svårare att importera till Sverige för 20 procent av i många ågar ut på gränset.

**Vid utgåva eller krigen på Sverige har tilläggs**



Det är avsevärt att regeringen för invånarna är hur tagt bort de ökade utmaningarna på ekologisk produktion, skriver Carl-Anders Björklin.

**Geografisk spridning ger mindre sårbarhet.**  
Carlsens medel ekologisk produktion finns över hela Sverige. Den gör bättre än ekologisk produktion och mindre sårbarhet, eftersom man inte behöver transportera livsmedel långa sträckor.

**Ekologiska gårdar importerar inte gödsel.**  
Ekologiska jordbruk är avsevärt beroende av import, eftersom de inte använder naturförsämrade bekämpningsmedel och klimatförvärmade konstgödsel – som ofta importerar. De använder i stället omgärdad och annan organisk gödsel från den egna gårdens eller flera gårdars i samma område.

Att det inte används importerad konstgödsel eller naturförsämrade bekämpningsmedel i ekologisk produktion, gör ekologisk mat mer sårbar och billigare än ekologisk mat som använder konstgödsel eller naturförsämrade bekämpningsmedel. Detta gäller även för ekologisk mat som använder konstgödsel eller naturförsämrade bekämpningsmedel.

**Att det inte används importerad konstgödsel eller naturförsämrade bekämpningsmedel i ekologisk produktion**

den europeiska marknaden och en importerad ekologisk transport som ofta är svårare att importera till Sverige än ekologisk mat som produceras i Sverige. Men ekologisk mat som produceras i Sverige är ofta billigare än ekologisk mat som produceras i andra länder.

Svensk ekologisk mat som produceras i Sverige är ofta billigare än ekologisk mat som produceras i andra länder. Detta gäller även för ekologisk mat som använder konstgödsel eller naturförsämrade bekämpningsmedel.

# "KRAV ställer åtta krav på partierna i EU"

Här är KRAVs åtta krav som vi ställer på de svenska politiska partierna i EU-parlamentet inför kommande mandatperiod, skriver Emma Rung, VD KRAV.

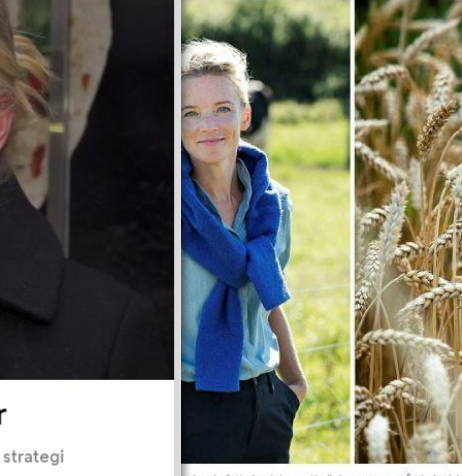


Emma Rung, VD KRAV FOTO: SARA ÄNGFORS

**Miljöpolitik**

**De vill se en halvering av momsen på ekologisk mat**

Publicerad: 9 november 2022, 16:37



De borde fatta beslut om att sänka momsen på ekologisk, det anser bland annat Emma Rung, vd på Krav.

# Förbjud PFAS för den biologiska mångfalden

Stora delar av världens matproduktion odlas på ett sätt som hotar den biologiska mångfalden. För att komma till möt det måste vi minska användningen av naturförsämrade bekämpningsmedel, skriver Emma Rung, vd Krav och VD Dometje, hållbarhetschef Arbofood.



Hösten med den biologiska mångfalden är för en rådgivare, skriver Emma Rung, vd Krav och VD Dometje, hållbarhetschef Arbofood.

**Biologisk mångfald, med rik variation av växt- och djurarter, är en förutsättning för alla liv på jorden. De fjärdedelar av den mat vi äter behöver bli pollinerad av bin, humlor och andra insekter. Samtidigt är lämmen som hotar den biologiska mångfalden för en rådgivare.**

# Tre uppmaningar till regeringen för en mer hållbar upphandling

Varje år upphandlar offentlig sektor för omkring 800 miljarder kronor i Sverige och det är både bråttom och viktigt att offentlig upphandling omfattas av turfa hållbarhetskrav. Här är tre punkter som regeringen kan agera på enast för att ta ledartröjan, både i Europa och i världen, skriver företrädare för sex miljömärkningsorganisationer – Anna Linusson, Amira Malik Miller, Emma Rung, Linnéa Engström och Sören Enholm.



Uppmaningar från Anna Linusson (Sveriges och EU-Byråns), Amira Malik Miller (Greenpeace), Linnéa Engström (Marine Stewardship Council), Emma Rung (Krav), Sören Enholm (WWF) och Sören Enholm (WWF).

# "Ekologiska producenter behöver hela handelns stöd"

Vi förväntar oss att övriga femton livsmedelsföretag i Hållbar livsmedelskedjan ska haka på ekotrenden, skriver Emma Rung, vd Krav, i en replik till Ica.

Publicerad: 29 november 2024, 09:50

Det här är opinionsmaterial. Åsikterna som uttrycks här står skribenten/skribenterna för.



# Krav om utbudsbristen: "Marknaden behöver signalera en vändning"

Publicerad: 2024, 13:14



EMMA RUNG | vd KRAV

**Så få julskinkor kommer från utomhusgrisar**

Tvårtemot vad många svenskar vill ha • "Finns en diskrepans" • Butikernas strategi

Uppdaterad: I fredags 12:48 Publicerad: I fredags 06:24

Två tredjedelar av svenskarna vill att deras julskinka ska komma från en gris som fått gå ute. Men av de 2,6 miljoner grisar som slaktas i Sverige varje år är det mindre än en procent som levtt ett naturligt grisliv.





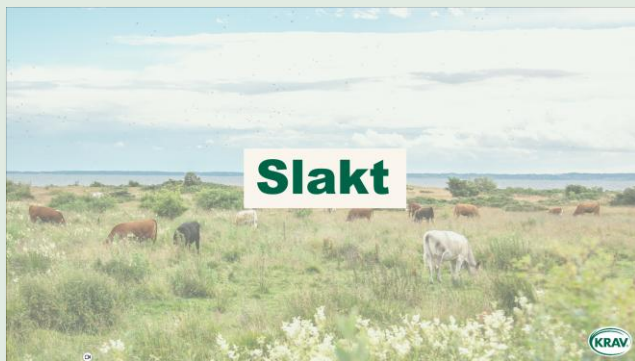


3

# NU FÖRBÄTTRAR VI KRAV<sub>s</sub> REGLER







## Vårens andra remissomgång påbörjas 6 maj!

### REGEL 5.2.2.1 – INKÖP AV KRAV-CERTIFIERADE KALVAR ELLER UNGDJUR FÖR UPPFÖDNING TILL SLAKT

För att kunna köpa in kalvar och ungdjur för uppfödning till slakt från fler än tre gårdar per 12-månaders period är det viktigt att säkra gårdens smittskydd. Det kan uppnås genom att gården är ansluten till ett smittskyddsprogram, alltså ett etablerat program som ger kunskap och verktyg för att säkra gårdens smittskydd. Vi föreslår att villkoret för att få köpa in kalvar och ungdjur från fler än tre gårdar ändras till att gården ska vara ansluten till ett smittskyddsprogram istället för ett hälsoprogram.

Tycker du att ändringen är bra?

- Ja
- Nej
- Vet inte

Är det enklare att vara ansluten till ett smittskyddsprogram än ett hälsoprogram?

- Ja
- Nej
- Vet inte

Motivera ditt svar

Lämna din synpunkt här

### REGEL 5.3.2.1 – INKÖP AV KRAV-CERTIFIERADE LAMM OCH KILLINGAR FÖR UPPFÖDNING TILL SLAKT

Enligt nuvarande regel 5.2.3.1 får lamm och killingar endast köpas in från tre olika gårdar. Vi föreslår att det ska vara möjligt att köpa in även lamm och killingar för uppfödning till slakt från fler gårdar än tre per 12-månaders period. Då

# Mätbara effekter av ekologiskt



Minskad  
klimat-  
påverkan

1082 kg  
koldioxid per  
hektar och år



Ökad  
kolinlagring  
i marken

Motsvarande  
450 kg kol per  
hektar per år



Lägre kväve-  
läckage

28-39%  
mindre  
läckage ut i  
omgivningen



30%  
fler arter

I genomsnitt  
30% fler arter  
och  
pollinatörer



Mindre  
jorderosion  
och jordförlust

22% mindre  
jorderosion och  
26% lägre  
jordförlust

# DU BIDRAR TILL BIOLOGISK MÅNGFALD

...när du väljer KRAV-märkt. Det beror främst på att KRAV-certifierade gårdar odlar utan naturfrämmande kemiska bekämpningsmedel. En liten, liten hjälteinsats som gör stor, stor skillnad.









# Tack!

Kontakta oss gärna på [info@krav.se](mailto:info@krav.se)

